

Asia: VN/21671/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan alaisilta suomenkieliseltä ja ruotsinkieliseltä työväenopistolta on pyydetty lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta (OKM052:00/2021).

Hallituksen esityksessä esitetään, että lakiin lisättäisiin säännökset vilpillisen menettelyn ja järjestyksen rikkomisen seuraamuksista. Esityksen mukaan seuraamuksena voisi olla, että tutkinnon suorittajan tutkintosuoritus voitaisiin katsoa hylätyksi ja hän voisi menettää oikeutensa osallistua kyseiseen kielitutkintoon kuuden kuukauden ajaksi.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikuntaa, tutkinnon järjestäjiä ja arvioijia koskevia säännöksiä tekemällä enimmäkseen teknisluonteisia tarkistuksia ja siirtämällä nykyisin asetuksessa säädettyjä asioita lain tasolle. Samalla täsmennettäisiin ja päivitetäisiin lain säännöksiä arvioija- ja tutkintorekistereistä, tutkintomaksusta ja muutoksenhausta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan näkemyksen mukaan lakiuudistuksen jälkeen yleisten kielitutkintojen tutkintojärjestelmän toimivuus ja tutkinnon järjestäjien menettelytavat olisivat yhdenmukaisempia. Lakimuutoksen tavoitteena on turvata tutkinnon suorittajien yhdenvertainen kohtelu vilpillistä menettelyä tai järjestyksen rikkomista koskevissa tilanteissa sekä huolehtia heidän

oikeusturvastaan. Lisäksi lain katsotaan selkeyttävän yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikuntaa koskevia säännöksiä ja varmistaa lain yhdenmukaisuus tietosuojalainsäädännön kanssa.

Tämä olisi tärkeä muutos nykytilaan verrattuna, koska tällä hetkellä nykyisessä yleisistä kielitutkinnoista annetussa laissa ei ole säännöksiä vilpillisen menettelyn ja järjestyksen rikkomisen seuraamuksista. Lakia on tärkeää täydentää tältä osin.

Toisaalta tästä herää myös kysymys, että kasvaako järjestäjän vastuu valvoa tutkinnonsuorittajia, ja lisäksi tuleeko tutkintotilaisuuden valvojan informoida tutkinnonsuorittajaa mahdollisista seurauksista. Epäselväksi jää myös, että tarvitaanko laajempi valvojakunta tutkintotilaisuuteen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää kannatettavana sitä, että tutkintomaksut suoritetaan suoraan Opetushallitukselle. Tällä päästään pois myös maksujen palauttamisesta, joka työllistää tällä hetkellä oppilaitoksia. Esityksessä jää epäselväksi, mitä tarkoittaisi käytännössä se, että tutkintomaksut perustuvat sopimukseen ja uudistus toteutettaisiin kustannusneutraalisti. On toivottavaa, että järjestäjälle aiheutuneet kustannukset korvattaisiin täysimääräisesti. Tämä tulisi määritellä esityksessä tarkemmin.

Vesa Heidi
Helsingin kaupunki, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala